

LIBERTATEA

ABONAMENTUL: „Libertatea” cu „Foaia Interesantă” și „Plugarul Luminat” — 120 Lei pe an, 60 Lei pe $\frac{1}{2}$ an, 30 Lei pe $\frac{1}{4}$ de an.
Pentru țărani, preoți, învățători, mici meseriași și mici negustori: „Libertatea” cu „Foaia Interesantă” și „Plugarul Luminat” 90 Lei pe an, 45 Lei pe jumătate de an. — Se pot abona și deosebit: „Libertatea” singură 60 Lei pe an, 30 Lei pe jumătate de an; „Foaia Interesantă” singură 30 Lei pe an, 15 Lei pe jumătate de an.

Pentru Iugoslavia și Cehoslovacia 150 Lei pe an. — Pentru America 200 Lei (1 dollar) pe an, trimiși prin cec de bancă foli la Orăștie.

Redacția la Orăștie (Trans.) | Foaie pentru paper. | Director: Pr. IOAN MOYA | Apare în fiecare Joi | Administrația la Orăștie (Trans.)

După Blaj — Sibiuul.

E o mângăere pentru sufletele noastre, că și în aceste vremuri de lăcomie sălbatecă, a cărui pildă păcătoasă ni-o dau cei sus puși la conducerea țării, — se ridică totuși rînduri întregi de oameni, cari dau dovadă, că vechiul bun suflet românesc, vilază încă întru noi și ca mâne va fi el pildă rîndurilor noastre de oameni, și nu sufletele cele străbătute de stricăciune.

În anul trecut Blajul și-a pus la probă pe fiii săi, cerând celor cari au primit învățătura în școlile Blajului, mîncînd „șipăi” de acolo, ajutoare pentru acele școli bune. Răspunsul foștilor elevi ai acelor școli, a fost foarte frumos: mil de inși au trimis năpoca la Blaj, ca ajutor școlilor lui, aproape atâtea sute, câți „șipăi” (pânișoare) au mîncat acolo de cinste. S'au adunat sume însemnate pentru școli.

Acum vedem făcîndu-se un început de acest fel, la Sibiu. Dacă cărturarilor la Românii uniți (greco-catolici) au sporit cu ajutorul fundațiilor dela Blaj, apoi la Românii ortodocși (greco-orientali) aproape jumătate, ori peste jumătate din cărturarilor lor, au crescut cu stipendii din Fundațiunea „Gojdu”.

Acum e vorba că această Fundațiune, a cărei avere se află în Budapesta, să fie adusă acasă, în România, și în loc să se mai dea din ea ajutoare mărunte, — să se ajudească Căminele studențești pe lângă Universitățile din țară, în care să afle adăpost studenții lipsiți de mijloace. Pentru ca bunul gând să se poată întrupa frumos, câțiva foști bursieri (stipendiști) ai lui Gojdu, au dat pilda de a da înapoi stipendiile primite!, — ca și prin acelea să se mărească Fondul din care să fie ajutați tinerii lipsiți de azi la Universități.

Dr. Aurel Cozma din Timișoara, într-o ședință a Fundațiunii ținută în Octombrie ce trecu la Sibiu, a spus că dă Fundațiunii 50.000 Lei, drept înapoiere a stipendiilor primite. Un alt membru al Cozistorului metropolitan, în care era vorba de acest lucru, a dat 20.000 — și cu bună samă alții îi vor urma.

Și se dă astfel dovadă, că mai

sunt și suflete bine înțelegătoare a datoriei ce o au cărturarilor neamului, de a premerge cu pilde de jertfire pentru scopurile nobile, — nu de gîndire numai la buzunarul propriu.

Și ne bucurăm că Ardealul și Bănatul nostru, dă și această pildă frumoasă.

Știri politice

Rusia desprețuită.

Anglia după alegerile cele noi, s'a întors de cătră Rusia, spunînd că nu poate încheia legături cu o țară, a cărei conducători cearcă a-i tulbura și ei (Angliei) pacea, propoveduînd pe ascuns bolșevismul între lucrătorii ei.

America a dat de știre, că nici ea nu mai încheie legături de nici un fel cu Rusia necredincioasă de azi. — Franța pe aceeași cale.

Până și Sărbia ridică glas de nemulțămire față de Rusia, a cărei soli-șobolani cearcă a-i strica liniștea din lăuntru, împingînd-o spre bolșevism, — pe care nimenea în lumă nu-l află bun de ceva, afară de Rusia în starea ei de nebunie de azi.

Unele — altele.

Ce e „Liga Națiunilor”

Un scaun de judecată pentru cei mici și slabi, dar nu și pentru cei tari și mari.

Întîia probă dată

Sfătoșii adunați din toate Statele în așazisa „Liga Națiunilor”, care vrea să fie scaun de judecată în pricinile ivite între popoare, pentru a le împedea să ajungă a pune mâinile pe arme, — tot așa ne-au spus, că acel scaun va fi judecător la fel peste mari și peste mici.

Și acum ni-să dete proba dintîi, care înse, calcă cu piciorul stîng înainte.

Între puternica Anglie, stăpîna a jumătate din lumă, și o țară din cele ținute de ea în legăturile sale, Egiptul, — se iscă o neînțelegere.

Sfetnicii „Ligei” cerură: Haldeți la noi să vă judecăm!. Egiptenii ar fi veniți, că ei simt a avea dreptatea pe partea lor (popoarele apăsate o și cam au totdeauna), — dar Anglia se făcu că n'aude nimic din aceste cereri, ci până a

nu ajunge sa se facă vre-o vorbă în acel scaun de judecată, ea își porni câteva Batalioane pe niște uriașe corăbii de războiu, să meargă în apele Egiptului, până la țărnișii lui, acolo soldații să se deie jos pe pămînt, spre a întări armata engleză ce ține sub poranca Angliei acest pămînt, — iar ele, vasele de războiu, să le fie de ajutor și scut de aci de pe mare, de lângă țărnișii.

Și nu trecu o săptămână decînd Anglia zurul zalele și armaturile, și Egiptul îi trimise vorbă: să ierți, stăpâne, vād că nu știi de glumă, — uite, eu mă dau cap plecat...

Și se dete Egiptul cap plecat, deși el simte că dreptatea e pe partea lui, — dar asta nu e de ajuns, dacă nu ești — brațul ostășesc mai tare decît al celui ce amenință...

Și se dovedî, la întîia probă, că „Liga Națiunilor” e o instanță judecătorească pentru cei slabi, cînd cei tari vor avea poftă a-i bate peste cap cu mâinile lor înșeși, — dar a-o avînta mai mult, a o face să știe toți de frică ei, ca și cei mari să asculte cuvîntul ei, — asta nu se poate.

Anglia nu putea să se supună unui sinediu iudovesc (că în Ligă cam Jidanii sunt, de fapt, hotărători, — supună-se, dacă le va veni rîndul, alte popoare mai papă-lapte...

Iar Mitropolitul Pimen...

La 10 Decembrie se împlinesc 2 ani dela începutul luptelor naționale a tinerimii noastre universitare. Studențimea din Iași a cerut voe coduceri Universității, să le lase sala cea mare de adunări, pentru o sărbare în acea zi. Sfatul Profesorilor — le-a respins cererea. — Au cerut Mitropolitul să le dea biserica catedrală, să facă o rugăciune de mulțămîntă către Dumnezeu, care le-au ajutat de au dus lupta doi ani, trezînd multe suflete la lupta de apărare și cerîndu-i ajutorul și pe mai departe.

Dar Mitropolitul Pimen — le-a respins și el cererea!

Auzi, auzi! Nici să te rogi lui Dumnezeu pentru lupta națională, nu-ți mai este iertat azi în țară, — dacă nu te rogi pentru iertarea păcatelor guvernului liberal sau poate pentru — Jidanii...

Metropolitul Pimen face ce a făcut și în vara anului 1923 cînd studenții, adunați în Congres, au trebuit să se roage înghenunchînd pe pietrele trotoarului în drum naîntea bisericii, că în biserică nici atunci nu l-a lăsat!.

Și se mai miră unii că tinerii își perd uneori răbdarea!

Din parlament.

La deputații se desbate încă răspunsul la „Mesagiul”. Frecări între partide, săpuneli. La desbatere de legi nouă, nu s'a ajuns.

Pacea lumii.

Englezii au silit pe Egipteni a primi toate condițiile puse de ei. Așa acolo nu mai e primejdie de războiu.

— În Estonia comunistii au încercat o lovitură, — dar răscoala lor a fost repede sufocată.

— Bolșevicii ruși cearcă mereu să tulbure pacea Basarabiei. S'au descoperit zilele astea arme și muniții și bombe, trecute de ei în comuna Zorațani (lîngă Hotin). Cei amestecați în mișcarea rusească, au fost arestați.

Societatea Scriitorilor — la Deva.

Marți în 2 Dec. Deva a avut bucuria a primi de nou în sânul ei, o ceață de frumusețe ai școlii române, în cap cu Președintele Societății Scriitorilor, dl Octavian Goga. O ceață de 6 inși, veneau dela Cluj, unde au avut o reușită foarte mare. La Simeria l-a întâmpinat un număr de fruntași din acest ținut. La Deva Muzica militară și Comitetul de primire. Președintele Comitetului a salutat pe iubiții oaspeți în cuvinte ferice alese; dl Goga a mulțumit în cuvinte pline de poezie și de suflet românesc.

După masă la 5 a avut loc Șezătoarea literară foarte bine cercetată. Seara banchet, cu vorbiri pline de duh și de adevăr. Lumă a fost foarte mulțumită de venirea acestor fruntași ai condelului și scrisului românesc, — și credem că și aleșii oaspeți au fost mulțumiți de ce-au aflat la Deva.

O greșală.

O pată pe frumuseța organizării, a fost aceea, pe care un scriitor a și atins-o în convorbirile lui cu unii

fruntași deveni. Că, deși au acum „Tipografie Românească” în Deva, nu particulară, ci a județului, — totuși dl profesor Manciulescu, șeful organizării „primirii” scriitorilor români, printre cari e și dl Goga, cunoscut din „Țara Noastră” ca un respingător al amestecului cu ovreli, — a tipărit afișele ce vesteau venirea scriitorilor, la jidanul Laufer, și deși au acum Deveni și o Librărie Românească, dl Manciulescu a dat biletele spre vânzare tot jidanului d-sale, silind și pe Români mândri, să intre în prăvălia acestui evreu, — în loc de a intra în casa românească de alătura...

E un „lucru mic”, nu-l așa? O fi, dar vai câte lucruri mari cetești din astfel de lucruri mici!

Așa cred unii „profesori” că-și împlinesc apostolia românească în orașe primejdite ca Deva?

Pentru studenții închiși la „Galata”.

— Frumoase glasuri din popor. —

Un băiețel de pe clasa a IV-a primară (poporală) din Baia-de-Criș, locul unde a trăit mulți ani și a murit Avram Iancu, — simțind el că în tinerii cari s'au ridicat chiar de pe băncile Universității la luptă națională, pentru desrobirea neamului românesc din lobăgia cea nouă în care a căzut; lobăgia la Jidani, — în acești tineri este cât-o schintee din suflul mare al celui care e mândria Zarandului, a Băii-de-Criș, — numitul băiețel s'a făcut și el cumșel ajutător al acestor tineri și a adunat, dela câți au vrut să-i dea, daruri pentru tinerii cu schintea lui în sufletul lor. El s'a pus în fruntea dăruirilor cu 5 Lei, și iacă cât a adunat:

Dela: Viorel P. Micu 5 Lei; Ilie Căra 10 l., Cooperativa „Românul” 40 l., Adam Ban 5 l., Aron Aslău 5 l., Nic., Matel 5 l., Avram Cristea 5 l., Ioan Oncu 5 l., Iosif Dan 5 l., Ileana Inder 4 l., Avram Rășcuța 10 l., A. Florea 5 l., Geza Papp, 40 l., N. Vlad 5 l., — de tot: 150 Lei. —

pe cari ni i a trimis, însoții de o scrisorică pe hârtie aspră, ca și lista de „colectă”, scrisă de el așa simplu cum a putut, ca băiețel de școală, și toată boțită și roasă, cum a umblat mult cu ea până a adunat aceste daruri, luminate de suflul lui curat. Păstrăm lista și scrisoarea (ca și pe altele) pentru a o da în samă tinerilor când vor ieși din închisoare, ca să și-o țină de scumpă amintire. Iată ce ne scrie mititelul:

„Cetind în „Libertatea” despre suferințele studenților închiși, — m'am gândit și eu ca copil mic, să adun ceva ajutor lor Dumnezeu să ajute să scape sănătoși”. VIOREL P. MICU elev cl. IV. primară.

Din Chiuzbaia (p. Tăușil-de-sus, în județul Sătmăr), ne trimite Dumitru Cherecheșu lui Ion 520 Lei cu următoarele șire pline de suflet românesc:

„Cei mai jos scriși cu drag dăruim și noi ceva pentru ajutorarea acelor tineri puși la grele încercări și suferințe, cari, crescuți și ridicați dintre noi, se luptă și aduc jerte pentru națiunea română.

„Inima lor este curată, scopul lup-

tel lor tot așa de curat și strălucitor ca razele soarelui, și ori-câte piedeci ar cerca să le pună dușmanii noștri la înapăire toate le vor frânge, le vor învinge și ca eroi al neamului românesc vor fi încununăți cu cununa gloriei, a recunoștinței și dragostei noastre vecinice.

„Voința lor este voința națiunii române, și de aceea suferințele lor ne sunt simțitoare și dureroase și nouă..

Disprețul și blăstămul nostru peste aceia, cari sunt fără de lege față de Voi, și surd să fie acela întotdeauna și înaintea Celui de sus, care nu va auzi glasul vostru și care nu va răspunde chemării Voastre, căci luptându-vă și suferind pentru noi, ne este datorința sfântă să vă sprijinim întru toate și totdeauna!

„Vă dorim izbândă la lupta dreaptă și sfântă ce a ți început. Cu Dumnezeu înainte.

Chiuzbaia, la 16 Nov. 1924.

În numele dăruitorilor:

Dumitru Cherecheșu lui Ion.

Au dăruit: I. Cherecheșu lui Arlon 50 Lei, Dumitru Cherecheșu I. Ion 20 l., Trif Nuț I. Todor 10 l., Vas. Mureșan I. Gh. 10 l., Romul Cionte, preot 40 l., Gh. Mureșan 10 l., Șt. Cherecheșu 10 l., I. Breban 20 l., N. Talpoș 10 l., Pop Emanuel 10 l., Mihai Bobiciu 20 l., Dum. Roman 20 l., Dum. Cherecheș I. V. 20 l., I. Breban I. V. 10 l., Șt. Bobiciu 20 l., I. Avram 10 lei, Emanuil Breban 10 l., Vas. Grigor I. A. 10 l., D. Bobiciu I. A. 10 l., V. Breban I. A. 5 l., T. Pop 5 lei, Vas. Mureșan lui N. 10 lei, Asoc. „Perșeu” 30 l., Ananie Cherecheșu 10 l., N. Bela 5 l., Aurel Cherecheșu 5 l., Arlon Breban 10 l., Nic. Grigor 10 l., V. Bila 10 l., V. Babiciu 10 l., Alexă Chintă 10 lei, Gavril Roman 10 l., I. Avram 10 l., Gavrilă Cherecheșu 10 lei, Nic. Cherecheșu 10 l., V. Babiciu 20 l., D. Breban I. V. 10 l., vād. lui Todor Trif, 20 Lei, Total: 520 Lei.

Elevii „Școalei de Meserii” din Simeria în urma lămuririlor date de frățiorul lor L. Cozac, au făcut și ei daruri pentru studenții închiși la „Galata”, și anume:

L. Cozac 35 Lei; I. Fleaca 20 l., G. Moga 20 l., — câte 10 Lei au dat: I. Muntei, I. Pops, A. Albu, I. Muntean, F. Todor și N. Șuvalna; — I. Ștefan 7 Lei; — iar câte 5 Lei: I. Haba, C. Slet, I. Lupu, G. Vaslica, I. Groza, A. Spinean, I. Jelmărean, P. Irinca, P. Popovici, I. Hetel și I. Hetel și I. Dura, — de tot 220 Lei.

Din Reșița Mont. ne-a trimis fratele Petru Cărăbaș 785 de Lei, spanând: Mai mulți membri ai „Reuniunii Plugarilor din Reșița”, cari și noi cântăm Imnul studentesc, le trimitem acest ajutor frățesc:

Traian Blajța cel mare 20 Lei, Traian Blajța cel mic 10 Lei, G. Cermeleiu 20 l., Șt. Iovan 20 l., Ac-sente Zăbelean 20 l., I. Radici 10 l., P. Ștefan 20 l., St. Vlad 20 l., Gh. Scrobola 10 l., I. Berlia 20 l., Cărăbaș 5 lei Anton Fărășescu 5 l., și P. Barca (din Dalești) 5 lei, — de tot 185.

Din Miniș ne trimite d. Petru Căsap 180 Lei, cu vorbele: „Le dorim sănătate și izbândă!” Suma e primit dela: P. Căsap, inv. 30 Lei, Avrămuț Adam cont. 20 l., P. Crâșnic 30 Lei, Traian Crâșnic 20 l., I. C. Albu 20 l., V. Căsap 20 l., I. Neamț, stud. 20 l., și Mihai Florinca 20 Lei. — de tot 180.

Am mai primit dela: Dna preo-

teasă vād. Asinefta B o b e i din Bă-cla, Lei 300 cu multe doriri de bine tinerilor ținuu în arest în chip volnic și nevinovați; — soții George Zaharie și Maria din Hăghig (J. Sălaj) „100 Lei ajutor din pușinul nostru...”; — N. Popoviciu, comer-clant, Pui (jud. Hunedoarei) 115 Lei; — Iuliu Neagu din Simeria, 20 Lei.

Elevii clasei V. a Liceu-lui „A. Vlăicu” din Orăștie, cari au adunat și dăruit pentru studenții închiși la „Galata” 200 Lei (publicați în No. 47 al foilor noastre), — au adunat acum ei între ei și ni-au adus 185 Lei, deosebii pentru „Familia Gârneața” careia îi înal-tează darul cu următoarele cuvinte:

„Ștind greutățile cu cari luptă o mamă pentru creșterea și fericirea copiilor săi, Vă trimitem ca ajutor această sumă mititică, salutându-vă tot odată pentru vrednicul fiu ce aveți și dorindu-vă ani mulți și sănătate, ca s'ajungeți timpul când va ră-ări soarele dreptății pe urma suferințelor de azi.

Fie acest ajutor un jurământ din partea noastră, că în viitor vom lupta și noi alături de fiul D voastră, pentru fericirea deplină a neamu-lui nostru iubit.

Elevii clasei V. L. Orăștie.

Suma de azi: Lei 1860.—

Suma din nr. trecut: Lei 2933.—

De tot la „Libertatea”: Lei 4793.—

Din cari 4500. Lei, s'au trimis.

Al 2-lea Crăciun — în temniță.

După toate semnele, cinci din cei 6 studenți foști anul trecut la Văcărești, vor petrece Crăciunul a doua-oară în închisoare, unul din ei, Codreanu, pentru fapta sa, omorârea lui Manci, dar 4 din ei fără nici o vină, — spre gloria minist-rului Mărzescu, tatăl sufletesc alui Manci, și a soților săi Constan-tinești și Văitoieni.

Mare trebuie să fie iubirea de neam a acestor tineri, ca să suferă în tăcere, chiar fără supărare, a-ceastă tiranie, vrednică de veacurile întunecului și la popoare salba-tece. Și, pe cât știm, ei o îndură fără murmur, încredințați că Dzeu trebuie să răsplătească aceste su-ferințe, nu revărsând peste ei vre-un bine, ci peste cererile drepte ale neamului, pentru cari ei s'au arun-cat în luptă.

Ci, pentru-ca noi, cei ce putem avea o sfântă sară de Crăciun vo-loasă, în casă caldă, între cei iu-biți ai noștri, să-i facem și pe stu-denți, a ne simți macar cu sufletul aproape de ei, în jurul lor, — să le arătăm această dorință a noastră prin daruri trimise lor.

Cei-ce înțeleg această chemare, să ne trimiță de grab darul lor, ca noi să-l trimitem de cu vreme dșoarei Elvira Ionescu, studentă me-dicinistă în Iași, Bulevardul Eli-saveta 8, — ca dsa să le poată cum-păra cele ce crede că le-ar face o bucurie și o plăcere acolo în trista lor locuință... Dșoara Ionescu e ca o soră bună a lor, ostenește și îngrijește de ei, și de sigur va face, ca să le fie mai ușoară trista lor despărțire de cei iubiți ai lor, și la acest Crăciun... Cei-ce vreau,

pot trimite și de-a dreptul pe a-dresa de mai sus a dșoarei Ionescu. Noi vom pomeni cu bine pe cei ce își vor arăta luarea lor aminte pen-tru acești tineri luptători naționali.

Văitoianu — liber! Studentii — ținuu în arest!

Adecă pentru tălhăria dovedită, este „milă” la domnia zilei, iar pentru su-fletele cele mai idealiste-românești, — lanțuri și lăcate!

Slăvit fie în veac numele tău lăudatule guvern „liberal”, în frunte cu „făuritorii” „României Mari”, Brătleni, Constantinești, Mărzești și Văitoieni!

Că dacă a mai fost vre-un naiv în țara asta, care să creadă ca to-tuși nu sunteți voi așa de ticăloși, precum vă descriu foile partidelor potrivnice partidului vostru, — a-poi prin hotărârile voastre mai nouă, cred că ați risipit și din acele su-flete „naivitatea”!

Intr'adevăr minunate sunt zilele noastre, cari sunt icoana înțelep-ciunii voastre.

De vre-o 2 luni de zile aveam două rânduri de „robi de cei rari”, unii la Galata, alții la Vă-cărești. La Galata 4 studenți, priși în largul țării, în ziua mare, și arun-cați în temniță după vorbele scoase de siguranța făuritoare de vină și câștigătoare de mărturie minci-noase, printre care chiar un nebun scăpat dela „Mărcuța” (casa de ne-buni de lângă București), — iar la Văcărești (aproape de Mărcuța) un un General, frate cu Ministrul Căi-lor Ferate și socru (1/2) Ministrului dela Interne!, — prins acel Gene-ral în plină jăfulire ordinară a unor țărani! El însuși s'a simțit atât de vinovat, că a cercat să se ucidă, împruncându-se în fața judelei cer-cetător!

Peste o lună de zile curg cer-cetările strașnic, și în jurul întema-nișărilor dela Galata și în jurul ce-lor dela Văcărești, cu Generalul în frunte. Zi de zi despre aceștia tot crește mormanul de dovezi grozave că ce tălhărie îngrozitoare au să-vârșit, azi e munte întreg de do-vezi și de păcate, care apasă asu-pra lor, — și zi de zi despre cei 4 studenți areștați la Galata se do-vedește tot mai tare, că n'a u nici o vină și că aruncarea lor în în-chisoare e o volnicie ticăloasă a celor ce șed în scaunele de Minis-tri și poruncesc din acelea tot fe-lul de nedreptăți pentru cei-ce tul-bară lucrarea lor vinovată și adu-cătoare de multe pagube, morale și materiale, țării!

Mersul cercetărilor zbiera în față la toată lumea: Tinerii dela Ga-lata, trebuie puși numai decât pe picior liber, statul fiind dator a le da chiar despăgăbire pentru sufe-rințele îndurate pe nedrept! Iar a-supra celorlalți, să se îndoiască lan-țurile și lăcatele!

În loc de asta, foile din București iaca ce știri ne aduseră:

Generalul Văitoianu, capul răutăților cu pasapoartele — a fost pus pe picior liber, până la judecarea procesului său...

Iar despre cei dela „Galata”, iacă ce cetim în „Universul” de acum de Marți, 2 Dec.:

„Implinindu-se o lună dela arestarea studenților Gârneață, Popescu, Mironovici și Moța, tribunalul secția II, va avea să se rotească din nou asupra mandatelor de arestare ale acestora:

Deoarece dosarul împușcării lui Manciu, urmează a fi ținut de către d. judecător de instrucție (cercetare) Ieșanu, în vederea cercetării, recursul celor 4 complici, nu va putea fi atât de repede judecat de către Curtea de Casație, dosarul neputând fi trimis...”

Ca să înțeleagă și cetitorii noștri țărani, cum fac domni dreptatea, le dăm următoarele lămuriri:

Legea dă drept judecării cercetător, să pună la arest „preventiv” (nejudicat) pe cineva, până se cercetează pricina în care se spune că ar fi și el părtaș. Dar numai pe o lună de zile, cu știrea tribunalului. După împlinirea lunii, judecătorul cercetător trebuie să arate tribunalului cum stă cercetarea, a aflat vr'o vină celui ținut arestat ori ba, mai e temel a-l ținea ori ba? Și tribunalul judecă, dacă e nevoie a-l mai ținea ori îl dă drumul. Asta în fiecare lună.

În pricina uciderii lui Manciu, cercetarea a aflat chiar în cele dintâi săptămâni, că cei 4 studenți n'au nici o parte de vină în fapta lui Cornel Codreanu. Pentru aceea numai acesta e răspunzător. Pînă la luna, judele trebuie să trimită, negreșit, hârtiile de nou tribunalului spre chibzuire, că să mai țină pe acel tineri închiși ori ba?

În loc ca judele să facă asta, — vedeți ce scrie vestitorul dela Iași al „Universului”, că „dosarul” (vraful de hârtii) urmează să fie ținut încă de d. judecător Ieșanu, și așa pricina celor 4 studenți nu va putea fi judecată în curând...

Nu, că dacă l'ar trimite tribunalului, acela ar vedea din dosar (din hârtii) că tineri n'au vină și el s'ar vedea silit a-i pune pe picior liber, — dar d-nul Ministru Rânzescu (zis și Mârzescu) crede că acești pretini ai lui Codreanu, au stat prea puțin numai o lună închiși fără vină, și așa judele n'are vreme să înainteze dosarul la tribunal și pentru asta tinerii trebuie să stea închiși mai departe!

Văitoianu, dovedit cu tâlhăria, — e pus pe picior liber, „pe garanță morală” (pe cinstea cuvântului lui), iar cei 4 studenți, cari au dat dovezi că cuvântul lor e adevărat, sunt ținuti mai departe închiși, pentru că atotputernicii „n'au încredere” în ei, că, lăsați liberi, se vor duce la judecată, de-o fi să-l cheme ca informatori macar...

Să trăiți, Văitoienilor, Constantinestilor, Rânzeștilor, cu coroana voastră de Brătieni, cari vă sufăr, vă copâr, vă aproabă!

„Calendarul Național” al „Foi Interesante” pe 1925,

a ieșit de sub tipar și Luni 8 Dec. începe trimiterea lui pe postă pentru cei ce au trimis banii.

„Calendarul Național” de pe 1925, prin cuprinsul său, dovedește de data mai mult ca altădată, că e „național”. El oglindește sufletul folilor noastre. Chipurile din el vorbesc despre cei ce au lucrat în cursul anului și lucrează și acum, la aceea, ca mândra noastră țară să fie ca mâne stat adevărat național, — la ceea-ce ajunge numai prin răpunerea dușmanului din țantru, care ne roade măduva și ne suge puterile.

În acest scop și „Calendarul Național” e un instrument de trezire a sufletului românesc și a mândriei de sine în poporul nostru. În loc de multe licoane și licoane, în vorbă, în rost și fără rost, el are aproape pe fiecare pagină (față), o vorbă înțeleaptă și adevărată, spusă de cei mai mari învățați și luptători ai lumii, despre Jidanii Sunt licoane de adevăruri, în loc de chipuri fără însămnătate. I-am putea zice și acestul Calendar, o interesantă.

Carte de chipuri fără chipuri, și totuși pline de chipurile adevăratei noastre, pe care cunoscându-l bine poporul românesc, se va putea feri de marea primejdie ce-l amenință!

Prețul 10 Lei. Cei ce trimit bani pentru 6 ori mai multe de-odată, le plătesc cu numai 8 Lei calendarul, trimis franco. Dar e bine a pune 2 Lei peste prețul calendarelor cerute, ca să meargă recomandate (ca să nu se peardă pe postă). Adecă: 1 calendar e cu 10 Lei și 2 Lei taxa de recomandare, — 6 calendare vor costa (de 6 ori 8 Lei) = 48 Lei și 2 Lei de recomandare, de tot 50 Lei. 10 calendare: 80 Lei și 2 Lei pentru recomandare: de tot 82 Lei.

Fără bani nu se trimit, — Banii se trimit înainte. Cu „ramburs” nu lucrăm, că se fac cheltueli și val mai mare, și de multe ori numai pagubă.

NOUȚĂȚI

Compania de Operă comică și Operetă Stănescu-Cerna, va da două reprezentații Orăștie, Sala „Central”, Jol în 4 Dec. și Vineri în 5 Dec. — jucând piesele „De-aș fi Rege” și „Floarea de Stambul”. E trupă dela „Opera Română” din București, având 30 persoane, orchestra proprie, cor. — Prilej foarte plăcut și rar, pentru cei ce își doresc 2 seri de distracție aleasă.

Școala medie de fete a Statului — Orăștie, roagă pe toți membrii din adunarea generală a Comitetului școlar să la parte la ședința ce va avea loc Duminică 7 Decembrie a. c., ora 11:30 a. m., (după serviciul de la biserică).

Numărul de Orăciun al „Libertății” va fi, ca în toți anii, bogat și îngrijit, cu „Foaia Interesantă” și „Pugurul Luminat”.

Cei ce prețuiesc aceste foi și sufletul de netăduplecat românism pe care li propovăduiesc, cei ce doresc scuturarea cu un ciaz mai curând a jugului jidovesc de pe grumazi neamului nostru românesc, — răspândiți în popor aceste foi! În acest scop: dați-ne de grabă (pe câte-o cară postală) adresele alor 4-5 cetitori bani din comuna D-voastre, cari nu au aceste foi, ca să le trimitem numărul de Orăciun de probă. Sau cereți să vă trimitem D-voastre mai multe foi, pe cari să le împărțiți în sărbători între cetitorii bani din sat.

Ci fiindcă posta umblă cam încet, — trimiteți cererile acum îndată!

Mal sunt și oamenii buni... Se știe că o ramură din cele mai cinstite, dar și mai sărace a poporului românesc, sunt Moșii din Munții Apuseni ai Ardealului, cari își duc traiul greu, din facerea de ciubere și doniți și umblarea cu cercuri pentru legatul de vase prin curțile oamenilor.

Cum ei cutreeră țara cu căluții ori căruțele lor încărcate cu vase trebuie să plătească „vamă” la intrarea în ori-ce sat mai mare și în ori-ce oraș — fie că vor vinde ceva în acel loc ori nu.

Un Român cu durere de inimă pentru acest viteaz și cinstit, dar sarac popor de Moși, d. Străuș, a scris în o gazetă din Cluj, că primăriile orașelor și satelor, ar da dovadă de bun simț românesc, dacă ar scuti cu totul pe Moși de ori-ce vămă la intrarea în orașele ori satele lor.

O comună, Ceica (Bihor), a răspuns, că ea, la propunerea dlui notar Moga, a făcut acest lucru încă din 1922, Moșii ce intră cu marfa lor în aceea comună, nu plătesc nici o vamă.

Ce frumos ar fi să auzim că toate vredele din țară, le dau acestor vredele și săracii frați ai noștri, această scutire.

Răscumpărare. Dl Nicolae Borza, întreprinzător de zidiri, din Orăștie, a dăruit „Societății meseriașilor români din Orăștie”, ca rescumpărare de ziua numelui, suma de 200 Lei, ca fond pentru cumpărarea unei case pe nume Societății. — Primească și pe această cale mulțumitele noastre, dorindu-l mulți ani fericiți!

Dl Nicolae Branga, funcționar la „Ardeleana” și a rescumpărat sărbarea zilei onomastice, dăruind Școlii primare de stat pentru fete, suma de 500 Lei, pentru a fi împărțite 4 eleve sărace și diligente ca cadou de Crăciun.

Direcțiunea școlii îl aduce mulțumită.

Teatrul Național din Cluj pleacă în iarna asta să joace și în orașele

mai mari din Ardeal, Bănat, Crișana. Va juca în Arad, Oradea-Mare, Târgu-Murăș și Turda. Poate și în altele.

Cheltuelile statului nostru au fost în anul acesta 1924: 24 de miliarde (24 mil de milioane Lei.) Pentru anul viitor, suma cheltuelilor, e luată în buget la 32 miliarde, — cu 8 miliarde (sau a patra parte) mai mult ca în anul de față, — pentru că fiecare Ministeriu a cerut mult mai mulți bani ca în anul trecut.

Români, vânduți robi? O știre foarte dureroasă aflăm prin foi. Un prizonier Șvab, bănățan, întors acum din Manciu (partea răsăriteană din Siberia, colo spre Vladivostoc) spune, că și el abia a izbutit a se întoarce acasă. Dar au mai rămas pe-acolo ca la 50.000 de prizoneri, cei mai mulți din Ardeal, Bănat și Crișana, cari — au fost vânduți aproape toți de guvernul sovietic rus ca sclavi, la cei ce au lipsă de lucrători cam de pomână!

Banca Crissoveloni

Societate Anonimă Rom.
Capital 200 000 000 Lei deplin vărsat. Sucursale: Sibiu, Galați, Brăila, Constantinopol, New-York și Cluj.

Convocare.

D-nii acționari ai Băncii Crissoveloni societate anonimă română, sunt convocați în adunare generală extraordinară, pe ziua de 7 Decembrie 1924 ora 11 și jumătate a. m., la sediul societății din București, Str. Lipscaii nr. 17.

ORDINEA DE ZI:

1. Sporirea capitalului social dela suma de 200.000.000 Lei, la suma de 300.000.000 Lei prin emiterea unui număr de 200.000 noul acțiuni a câte 500 lei valoare nominală fiecare.

2. Autorizarea consiliului de administrație de a efectua această sporire prin una sau mai multe emisiuni, la epocile și la condițiunile ce se va crede necesar.

3. Modificarea art. 5 din statute căruia urmează a i se da următoarea redacțiune:

„Art. 5. Capitalul social este fixat la suma de 300.000.000 împărțit în 600.000 acțiuni la purtător, a 500 lei fiecare, purtând numerile dela 1—600.000, putându-se emite și titluri de 5, 10 sau orice număr de acțiuni fiecare.”

D-nii acționari, cari doresc să ia parte la această adunare, sunt invitați, ca în conformitate cu dispozițiunile codului de comerț, să depună acțiunile lor cel mai târziu până la 2 Decembrie a. c. la sediul Băncii, București str. Lipscaii nr. 17, sau la sucursalele din țară: Sibiu, Galați, Brăila, Cluj, sau la sucursalele din străinătate și anume: New-York 115 Broadway, Constantinopol: Sicuria Han sau la Banca Crissoveloni & Co. din Paris 58 Avenue Montaigne, sau la Banca Crissoveloni Bistegni & Co. Wiena Kanovagasse nr. 5,

(203) 1—1
Consiliul de administrație.

Farmacia Vlad

din Orăștie, Piața Prințul Carol (îngă Liceul A. Vlaicu), condusă azi de proprietarul însuși, Virgil Vlad, — atrage luarea aminte a onoratului public din loc și jur asupra faptului, că s'a arangeat de nou, complet, fiind bogat înzestrată în afară de articli de farmacie (apotecă), și cu tot felul de pansamente (de legat), cu parfumerie, articli de gumă, săpunuri fine, etc.

Dentist Dr. S. Seidner dă consultații în ORĂȘTIE, Piața Aurel Vlaicu 7 (la etaj, deasupra prăvăliei Ioan Rob). — *Plombă. — Scoatere de dinți, fără durere. — Regulare de dinți. Punere de danturi.* (194) 5-10

CONVOCAȚOR

Membrii însoțirii „Plugarul” sunt prin aceasta cu onoare invitați — în sensul § 7 din statute — la

Adunarea generală ordinară,

ce se va ținea *Luni în 22 Decembrie 1924 la orele 17 în localul băncii „Patria”.*

OBIECȚELE SUNT:

1. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghere, bilanțul și darea absolutului.
2. Distribuirea profitului curat.
3. Eventuale propuneri.

Blaj, 26 Noembrie 1924.

Directiunea.

Subprefectura județ. Hunedoara.

No. ad. 7896/1924.

ANUNȚ.

Subprefectura județului Hunedoara, având în vedere deciziunea dlui Prefect Nr. 4023/924 aprobată de Ministerul de Int. cu No. 8100 J, din 7 August 1924, relativ la aprobarea vinderii prin licitație publică a celor 2 cai, proprietatea județului, publică licitațiune publică pentru ziua de 20 Decembrie ora 8 a. m. în edificiul preturei Petroșeni. Prețul de strigare Lei 15.000.

Doritorii de a lua parte la această licitațiune, vor înainta oferte în scris și sigilate preturei plasei Petroșeni, până la 20 Decembrie ora 10 a. m., și se vor depune până la ora fixată în fața comisiei de licitație. Caii sunt la primpretorul plasei Petroșeni, unde se pot vedea.

Fiecare ofertant va depune sau dovedi prin recepisă, depunerea garanției de 10% a prețului de strigare în numerar sau hârtii de valoare recunoscute de Stat.

Condițiile de licitație se pot vedea în camera prefecturii.

Deva, la 1 Dec. 1924.

(204) 1-1 *CANDREA*, subprefect.

De ocazie: Se vând 2 arme de vânat cu 2 jevi în stare foarte bună și un costum halne civile, la adresa: Strada Romoșelului Nr. 5. (207) 1-2

AVIZ.

Tribunalul reg. din Alba Iulia cu deciziunea sa Nr 155/922-24 de dto 27 Iulie 1921 a înregistrat lichidarea însoțirii economice-comerciale „Plugarul”.

Prin aceasta sunt recercați deci toți aceia, cari au vre o pretenziune asupra susnumitei însoțiri, ca în termen de 6 luni dela a treia publicare în prezenta gazetă să și-o anunțe la sediul însoțirii.

Anunțările întrate după expirarea acestui termen, nu se vor mai lua în considerare.

Blaj, la 1 Decembrie 1924.

„PLUGARUL”,

însoțire econ.-comercială

BLAJ

(206) 1-3

BANI ȘI OBOSEALA — CRUȚAȚI,

— dacă vă adresați cu toată încrederea și în orice treburi ce ați avea la Ministerie sau la alte autorități din București, la:

Biroul de consultațiuni și informațiuni

„VERA”

București, Strada Sărindar Nr. 6. Telefon 73/23.

Biroul stă sub conducerea dlui Ioan Boilă, Ardelean, om de deplină încredere.

(201) 1-2

Cererile se rezolvă îndată!

Tîrgul de țară

al comunei *Geoagiul de jos*, fără schimbare se va ține și acum în zilele de 28 și 29 Decembrie pentru vite și în 30 Decembrie pentru marfă.

(190) 1-3 *Primăria comunală.*

Un trier, în stare bună, e de vânzare în Orăștie strada Beriului Nr 4. (208) 1-2

Casă de vânzare.

Casa din colțul str. Șșguna și G. Coșbuc, vis-à-vis de edificiul postal din Orăștie, potrivită pentru prăvălie, precum și pentru economie, cu grădina și curte mare, să vinde din cauză de expatriere. Proprietarul se poate muta la 1 Mai 1925.

Locuința se poate prelua eventual și cu mobilierul întreg din casă.

Zămostny Sig. B.

(189) 3-4 proprietar, Orăștie.

Casă cu crăsmă — restaurant

și traifod, având brevetele în ordine, e de vânzare din mână liberă. Casa stă din 8 camere (odăi) cu loc de 1450 metri pătrați, și se află în fața căsărilor alor 2 Regimente, deci cu căutare mare. Amănunte la: (188) 3-5

Restaurantul „Mielul Alb”

Albănița-cetate. str. Horla Cl. Cr. Nr. 1.

P. T.

Avem onoare a aduce la cunoștința on. public, că afară de **BOCANCII MILITARI**, fabricăm *bocancos minieră, bocanci de vânătoare și de munte (Bergstaiger)*, apoi *bocanci pentru țărani tip „ARDEALUL”*, cu bun material.

Comandele se îndeplinesc în decurs de 2 ore și sub controlul mușterului, după sistem American.

Prețuri de fabrică, lucru garantat. — *Revânzărilor rabat!*

Cu deosebită strimă

Fabrică de ghete și bocanci „ARDEALUL”

(191) soc. Industrială Orăștie, (jud Hunedoarei). 2-3

Pe nimica nu, — înă țeftin, se poate cumpăra la firma

V. CORVIN & Co. ORĂȘTIE

Ștofe bărbătești, unde se fac și Costume după măsură. Ștofe pentru Dame, Giolgiuri, Cătoane, Ștofa pentru uniforma Liceului, Pălării, tot felul de Ghete, Cămăși pentru bărbați și Dame, Ceamantane, Mantauă de Gumă și tot felul de articole din brânza aceasta.

Ținem numai lucruri bune, importate din străinătate, și calitate superioară. (124) 9-10